

EZAGUT EZAZU HOBETO ITSAS PINUA

** Landetako baso-berritzeetan masiboki erabiltzen den koniferoa da, eta intsinis pinuaren antzekoena. Hala ere, bere enbor okertua (intsinisa zuzenago eta azkarrago hazten da) tradizionalki bigarren maila batean utzi du Gipuzkoan. Orain, ordea, alternatiba sendo gisa aurkezten da, lurraldeko intsinis pinuaren populazio askotan banda marroiaren afekzio zabalaren aurrean. Frantzian, hobekuntza genetikoaren bidez, espezie horretako zuhaitzek lortu dute enborrik zuzenena eta hazkunderik azkarrena. Beste abantaila bat prezioa da: pinasterreko bi landarek kriptomeria edo sekuoia bakar baten balio bera dute.

** Bere ahulezai da etsai asko dituela, besteak beste, banda gorria, pinuaren prozesionarioa eta nematodoa, pinua lehortu eta kalte handiak eragiten dizkion zizare ñimiño bat.

** Izenak adierazten duen bezala, kostaldeko eremuetan zabalduago dago, baina 700 metro garaiera arte ondo datorren zuhaitza da. Euskadin gaur egun espezie horren 7.068 hektarea daude, eta horietatik % 60,4 Bizkaian. Gipuzkoan poliki-poliki gora egiten ari da azkenaldian. Azken bi urteetan azalera 300 hektarea baino gehiago handitu da, eta gaur egun 1.886 ha. okupatzen ditu, hau da, lurraldeko zuhaitz-masa guztiaren % 1,55.

Zertarako erabiltzen da?

Basoberritzean intsinis pinuaren osagarria dela oinarri hartuta, leku onenak intsinis pinuari erreserbatuta geratzen dira. Itsas pinuaren batez besteko hazkundea 7 m³/ha/urte ingurukoa izango da. Zura zuntz luzekoa da, errendimendu onekoa paper-orearentzat, baina askoz ere erabilgarriagoa da parketean, zerran eta altzarietan. Fusteak zuzenak ez izatea eta erretxinazko poltsak agertzea arazo garrantzitsuak dira goragoko aplikazioetan ez erabiltzeko.

Intsinis pinua ordezkatzeko dezake?

Bai. Intsinis pinuaren antzekoena da, bai kudeaketari dagokionez, bai zuraren ezaugarriari dagokionez. Euskal industriarentzat ezaguna da itsas pinua edo pinus pinaster. Frantzia bi ziklogenesi handiak gertatu eta zuhaitz asko bota zituztenean mugaren beste aldetik mota honetako egur asko iritsi baitzen. Horixe izan zen intsinis prezioen jaitsieraren lehen arrazoia Euskadin, 1999ko haizeteen ondoren. Eta geroago, 2008ko finantza-krisi globalaz gain, 2009an Frantzia izan zen ziklogenesiak handik itsas pinu gehiago etortzea ekarri zuen eta intsinis merkatuaren hondoratzea eragin zuen.

Zein azaleratan du presentzia handiena?

Batez ere eremu hareatsuetan, zeinetan intsinisa eta beste espezie asko ez diren ondo mamitzen. Toki horietan itsas pinua aukera onenetarikoak dira. Gaur egun, sequoia sempervirens era toki hareatsuetarako aukera bezala agertzen zaigu. Bestalde, 400 metrotik gorako altuera duten toki hotzetan, itsas pinua ere abantailatsuagoa izaten hasten da intsinisaren aurrean.